

Motion till riksdagen 2019/20:3643

av **Camilla Brodin m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2019/20:183 Förlängd giltighetstid för undersökningstillstånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag till ändring i minerallagen som innebär en förlängning av giltighetstiden för samtliga undersökningstillstånd som är giltiga den 1 juli 2020, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Covid-19 medför att Sverige måste planera för extraordinära åtgärder inom en rad områden. Det handlar om åtgärder till skydd för liv och hälsa, och det rör även insatser för att säkra samhällsfunktioner och näringslivets fortlevnad och konkurrenskraft.

Gruv- och mineralnäringen är av stor betydelse för svensk ekonomi och tillväxt. Den rådande situationen riskerar att drabba näringen och slå mot svenska prospekteringsbolag som saknar intäkter från egen gruvproduktion och är beroende av externt kapital för att kunna fortsätta sin verksamhet, detta samtidigt som investeringsläget är osäkert.

I propositionen föreslår regeringen att undersökningstillstånd som har förlängts med anledning av synnerliga skäl, och som är giltiga den 1 juli 2020, ska gälla i ytterligare ett år från den dag då giltighetstiden annars skulle ha löpt ut.

Ett undersökningstillstånd enligt minerallagen gäller i tre år från dagen för beslutet. Det finns flera möjligheter till förlängning. Ett tillstånd kan förlängas med sammanlagt högst tre år om en ändamålsenlig undersökning har utförts inom området eller om det finns godtagbara skäl. Om en sådan förlängning har gjorts kan tillstånd beviljas med ytterligare högst fyra år om det finns särskilda skäl. Giltighetstiden kan därefter förlängas med ytterligare högst fem år, om det finns synnerliga skäl.

Prospektering är kostsamt. Undersökningsarbetet i fält föregås av tidskrävande förberedelser. Den tid som företagen har att utföra undersökningsarbete är i praktiken tämligen begränsad, bl.a. på grund av säsongsfaktorer.

Propositionens förslag är i grunden välkommet, men en rad aktörer riskerar att inte omfattas av den föreslagna ändringen i minerallagen. Förslaget omfattar endast tillstånd som har blivit förlängda av synnerliga skäl och är inne på sitt sista förnyelseår. Dessutom råder vissa oklarheter kring huruvida spridningen av covid-19 kan anses vara skäl för förlängning av undersökningstillstånd enligt bestämmelserna i minerallagen.

För att undvika ovisshet menar vi att alla giltiga undersökningstillstånd bör förlängas ett år. Regeringen bör därför återkomma med förslag till ändring i minerallagen som förlänger samtliga undersökningstillstånd som är giltiga den 1 juli 2020 med ett år från den dag då giltighetstiden annars skulle ha löpt ut. En förlängning bör gälla med de begränsningar som anges i propositionen i fråga om att en förlängd giltighetstid inte bör gälla undersökningstillstånd avseende stenkol, olja eller gasformiga kolväten.

Även branschföreträdare, däribland Svemin, pekar på en kvarstående osäkerhet om inte alla aktörer får förlängd giltighetstid för undersökningstillstånd och menar att en utvidgning av förslaget bör göras. Vidare konstaterar man att det är omotiverat att begränsa ändringen till bolag i sista förnyelsefasen eftersom inkluderingen av alla tillstånd inte hade medfört stora kostnader eller administrativa pålagor för Bergsstaten.

Regeringen har, efter en hemställan från Svemin, på kort tid arbetat fram det förslag som läggs fram i propositionen och beretts möjlighet att ta hänsyn till ytterligare lagtekniska lösningar. Det finns således ett underlag för regeringen att arbeta vidare med. Därför bör regeringen kunna återkomma till riksdagen med kompletterande förslag senast den 31 oktober 2020.

Camilla Brodin (KD)

Larry Söder (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)